REACȚIUNEA LITERARĂ

Abonamente: ... 200 lei ... 1000 lei ... 500 „

Revistă bilunară de literatură, artă, critică și informație culturală

Director: GABRIEL DRĂGAN

Redacția și Administrația: Bucureșci VI, Calea Rahovei Nr. 50.

Anul II Nr. 1-2
1 — 15 Martie 1935

Rostul „Reacțiunii Literare"

Aparițiile acest revistă, în fața cărora unii au protestat-o și unii din cititi manifestări nu-i dau voie, au avut-o de multă ani necesară, în literatura noastră de după războiu.

Abia în acest an de 1933 am început o înfățișare sistematică în mișcarea primului nostru al acestei REACȚIUNI LITERARE, printre altă, câteva bune creaturi organizate în ale generației noastre, de scriitori dreptu formați, dar trăiți cu viața și realitățile lor, de preocupările cu caracterul cu poezii și nuvele în mediu, care și de apărarea mercantilă, din Capitală.

Acești scriitori — trebuie să spun idealiști literari mai curați — îngrădiți de scrâșnet mizeriei, au avut și adevărați: dd. VICTOR PAPILIAN și ROMULUS DEMETRESCU dela Cluj, SANDU TELEAJEN dela Iași, EUGEN CONSTANT dela Craiova.

În credința că ubicuu ne adevărat la eliberarea unei literaturi mai sănătoase și mai vrednice de răsgândirea ei în mersul public, dacă acest privilegiu de multe publicații serioase ori chezășuite, cu toț lași de prudențiași. Ignite de acest scop creator, pledăm în drum cu acești ei, cari vor voie de bunul.

REACȚIUNEA LITERARA vrea să îngrădească, pată cuvântul ei, expresia unui suflu de tinerețe nouă, în publicistica literară de azi, situându-le grijul său, solidarizarea cu cei scriitori, cari, credem, nu au nimic de spus în ambele literaturi contemporane, și apoi cultivarea de elemente noui în ele.

Se simte în vremea de azi, mai mult decât oricând, nevoia unui spirit de disciplină și obiectivitate în privirea, selectionarea și interpretarea valorilor creatoare, precum și o tendință spre o examinare mai atentă, a unor valorile noastre, generatoare de opere personale.

Vrem deci astăzi mediul sănătos, să pledăm în cât o adevărat, pentru o curățire sentimentul, în fața pretenții pedante de critici, în care să se poată privi de unii cu ușurință, acuzele ei, acuzele noastre, o mișcare și o literatură omenească, de înțelegere sinceră, pătrunsă de iubire și dragoste.

Fantoma străzilor: Poetul Artur Enășescu

de GABRIEL DRĂGAN

I

Cine nu cunoaște în Capitala Românei de azi, Fantoma străzilor?

Cine nu cunoaște umbra de om, cu barbă de Patriarh, Patriarhul rătăcirii acelor de azi, care trece prin harababura de pe trotoare, cu ochii pierduți în neantul, stană și nepăsător, de parcă ar fi cel mai fericit muritor al pământului?

Aproape toată lumea din Bucureșci știe că trebuie să fie un nemuritor, un nimic, un hidalgo, un visător nătâng și irresponsabil, pus să viețuiască în pericarpul speciei...

Nu.

E poetul de înaltă inteligență, de originală și aparte tumpenție și de nivelă cultură: *Artur Enășescu*.

POETUL ARTUR ENĂȘESCU

II

Cei mai frumoși ani de creație și de viață intelectuală ai lui Artur Enășescu sunt 1919 și 1920, când vibra din răsputeri întregirii naționale. El vedea cu adâncul regăsi cu poeții de curți cu cărți, scriitori de literatură și de sociologie, cronici teatrale, ale revistei LUCEAFĂRUL, respectiv mutat în București, sub direcția lui *Octavian Goga* intemeiată revista *Ramuri-Poesia* în 1922, și cu care apoi a colaborat la *Viața*, până la pornirea războiului, 15 august 1916.

Cât a mai apărut această publicație (1 ianuarie 1919 — mai 1920) printre colaboratorii ei primii: *Gh. Galaction, V. Voiculescu, Nicolae Crevedia, V. Demetrius, George Georgescu, I. C. Vissarion, D. Nanu, Victor Ion Popa, Al. Al. Bassarabescu, Ion Sân-Giorgiu, V. Sassu, Emanuil Bucuța, Agârbiceanu, Ion Minar, Sirbu I. Neniescu, Ion Pas-Cantemir, I. Al. Brătescu-Voinești, Octavian Goga, Mihail Dragomirescu, Zaharia Bârgău, Marcel Romanescu* și alții, scrierii lui Artur Enășescu stârnesc prin curățirii de gust creator și de subiectivitate o mare emoție. Cunoașterea lui Artur Enășescu se face în epoca marelui public, prin această revistă, în care el se arătă cu pagini de antologie:

„Cântec am o 'n sânge gândiri tropicale
Iar lângă mări, de vrăjeri, pe unge pământuri,
Înșirând tânăr și mărgăritar gând de poezie
Dumnezeu știe mâine pe ce bună întâlnire.

Dar mâine de azi, nu știu, bun bun,
Pe lângă străzile mi-au dăruit cântece,
Și-atâtea amintiri de gând și de-aiurire,
Mănâile viorului prin alte semănate.

Un om de sărăcie pe la toți mă-ntâlnesc
Inimă dornic să-mi dea cu-n cântec,
Ghindi se 'ncovoiește un drum necunoscut
Și străinii străzilor mă par ca de Hari!

...Tu nu știi ce-ai din fericita lumi
A dragostei de viață și de primăveri,
Înbătrânește-mă în îngândură
Și blânzi zări îți fură ceștiri,

Aceste-ți ingeni s'aibă în ei ecouri,
Smulgând cuvinte din colegări și jocuri,
Pe unde treci pare ale vieții gâlceri
Și cânți-ne vreo de care cuiva!

Atunci la vânt de poezi divine,
În jurul meu se deschid ușe ziduri;
... Ce dulă mâine te-mpinse către mine,
Partând ușor, legământ nou?

O umbră mă strecor sub ochii tăi!
Sunt călătorul trist și 'nțelept,
Iar pașii mei pe 'ntunecate căi,
Bătând pustiul pururea s'aibă!

Tu porți în față semnele sorți
Un nume de mor adânc ca al tău pur,
Eu, cel mai singur dintre răzlețiți,
Pe drumul vieții trec fără pereche.

Eu frânturi n'am vrut să-ți fur
Dar ți-aș dori o viață de-aur
Și-adâncuri limpezi de mare
Să poată eu o flămândă cercetă!

Nu-ți cer tăcere tul Nici dezmierdări
Înțeleg, mă lupt sorții grele
Sunt sufletul cuminecă cu mări
Și-mi port cu mine-n veci

INDEPENDENȚA ROMÂNĂ
Independența prin Cultură
DOCENDO DISCIMUS